

DABAR

Nori padalinti
Ir vėl "reforma"
Ko jie nori?
Pusė Amžiaus

JUOZAS TYSLIAVA

Prancūzų Lavalio ir angliškų Hoaro projektas sutaukyti Italiją su Etiopija nuėjo niekais. Ir kas tas do projektas? Girdi, pusė Etiopijos atiduosim italams, o kitą pusę, su pačiu imperatorium Selassie, pavesim Tautų Sąjungos globai... Nėra nieko lengvesnio, kaip atiduoti kito turtą. Tai nieko nekąstuoja. Taip kadaise elgėsi Romos tėvas, "padovanodamas" Lietuvos žemes kryžiuočiams. Ir jeigu ne atsparumas, kuriuo lietuviai buvo žinomi visais amžiais, tai šiandien vokiečiai visame Pabaltije dainuotų Mein lieber Augusten...

Jau kelintą sykį, kai Kauno kalbininkai bando pagimdyti naują rašybą. Bet tas "gimdymas" nesiseka ir rašybos projektai miršta negimę. "Dabar, kaip Lietuvos Žinių sako, kitas rašybos projektas ruošiamas slapta ir netrukus bus paskelbtas. Dėl to Kauno laikraštis ir sako:

"Ponai reformatoriai! Rašyba gi ne jums, o žmonėms, tai bukit protingi ir apsisvarstykit. O tuo tarpu supažindinkit visuomenę su 'paskutinioju' rašybos refomos projektu."

Gerai Levas Tolstojus sakė, kad "reikia dirbti tokius darbus, kurių nereikėtų slėpti nuo žmonių akių." Tuo tarpu Kauno kalbininkai slepia net rašybos projektą, ruošdami jį paskelbti iš nežinių.

Gal tai ir galima... Kaune.

Pereitą sekmadienį, visą išties mėnesį tęsijasis Vienybės Bazaras, baigėsi. Baigėsi labai sėkmingai. Vienybė — gražaus pelno, o žmonėms — dovanų ir malonumo.

Kaip pernai, taip ir šiemet Vienybės Bazarą ruošė specialis moterų komitetas, kurio paveikslas netrukus pasirodys laikraštyje.

Komunistų "Nacionalis Lietuvos Veikimo Komitetas" skleidžia atsišaukimus, kuriame sakoma, kad didžiausi Lietuvos priešai — Hitleris ir Smetona! Tame atsišaukime taip pat cituojamas ir tas dviejų buvusių Lietuvos respublikos prezidentų ir penki ministerių pirmininkų pareiškimas, kuriame reikalaujama šaukti seimas.

Niekas nesiginčija dėl seimo ir demokratinių laisvių, bet kai tu "laisvių" reikalauja komunistai, tai tiems ponams reikia pasakyti:

1) nuverskite Stalino diktatūrą, 2) reikalaukite, kad Sovietų Sąjungoje liautųsi šaudė žmonės ir 3) griežtai reikalaukite, kad Sovietų Sąjungoje būtų atstatyta demokratija, kurios žmonės neteko nuo Kerenskio nuvertimo laikų.

Kol šito jus, ponai komunistai, nepadarysite, tai ne drįskite kišti savo nosies į Lietuvos vidaus reikalus.

Dabar mums turi rūpėti Vienybės jubiliejus. Tai taškas, į kurį mes visi turime žiūrėti. Nes 1936 metais, vasario 9 dieną, Vienybės jubiliejus iškilimėse, dalyvaus chorai, pavieniai artistai, orkestrai, lietuvių veteranai.

Nekalbant apie tai, kad jau kuris laikas, kai Vienybės jubiliejus iškilimėse intensyviai dirba Didžiojo New Yor-

VIENYBĖ

Tel.: EVergreen 7-7840

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
ESTABLISHED 1886

SENAU
The OLDE
193 Gra

TUVIŲ LAIKRASTIS
LIATHIAN NEWSPAPER
Brooklyn, New York

New York Public
Library
470 Fifth Av.

KAINA 5c.

XLIX METAI. 95 N.

Published by the LITHUANIAN
PRESS CORPORATION

Antrad., GRUODŽIO (DEC.) 17, 1935, Brooklyn, N. Y.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at
Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March

JAPONIJA ĮSISTIPRINA ŠIAURINEJE CHINIJOJE

TIENTSIN, Chinija. — Naujosios autonominės Hopei provincijos kariuomenė užėmė Tangku uostą, kuris tik 18 mylių nuo Tientsin. Gen. Shang, kuris yra lojalus centralinei Kinijos vyriausybei, pasitraukė iš čia su savo kariuomenės dalimis. Japonijos kariuomenės vadovybė padarys chiniečių gen. Sang Hopei ir Chahar provincijų valdytoju iki bus paskelbta autonominės valstybės vyriausybė, į kurią bus pakviesta daugelis japonų patarėjų. Japonijai čia įsistiprins, manoma, kad jis stengsis šiaurinėje Kinijos autonomine valstybe dar labiau padidinti užimant naujas provincijas. Naujosios valstybės sostinė bus Peipingas.

Pietų Amerikos valstybės grasina pasitraukti iš Tautų Sąjungos

SANTIAGO, Chile. — El Imparcial, vyriausybės organas, praneša, kad Pietų Amerikos lotynų valstybės gal pasitraukti iš Tautų Sąjungos dėlto, kad Tautų Sąjunga neįstengia palaikyti taikos valstybių tarpe ir įgyvendinti tuos principus, kuriais ji įsteigta. Laikraštis toliau pažymi, kad Pietų Amerikos valstybės jokios įtakos Tautų Sąjungoje neturi ir joms brangiai kainuoja būti jos nariais. Be to, Tautų Sąjunga neįstengė sustabdyti karo Pietų Amerikoje dėl Chaco provincijos ir neįstengia sustabdyti Etiopijos ir Italijos karo, todėl laikraštis pataria lotynų valstybėms pasitraukti.

EGIPTO PARTIJOS REIKALAUJA PARLAMENTO RINKIMŲ

CAIRO. — Egipto politinių partijų vadų susirinkime nutarta reikalauti premjero Nesim Pasha, kad būtų paskelbti nauji parlamento rinkimai ir, kad vyriausybė prisilaikytų 1923 metų konstitucijos. Parlamentą išrinkus bus reikalaujama, kad Anglija sudarytų su Egiptu draugiškumo sutartį ir būtų jos sąjungininkė.

Londone gali įvykti Baltijos meno ir dailės paroda

LONDON (Elta). — Britų Žemųjų Rumų atstovas Bosom, kuris lapkričio 28 d. Londone pirmininkavo kaseten rengiamam britų baltų vienybės draugijos priėmimui, pasiūlė surengti Londone Baltijos meno ir dailės pritaikomojo meno parodą.

ko chorų čempionas Lietuvos Daig, tose iškilimėse dalyvaus ir Dainos choras iš Philadelphia. Ta visa dainuojanti masė vadinis specialiai poeto Juliusa Baniulio parašyta veikalą — "Kaip paukščiai lėkė per Atlantą" (apimantį pusę amžiaus).

Čia pasirodys senos meno jėgos ir bus mėginamos naujos. Daug kas ir daug ko tikisi iš Vitalio Bukšnaičio, kuris režisuoja Aukštinio Vienybės Jubiliejus veikalą.

PREZIDENTAS NORI DIDESNIO LAIVYNUI REZERVO

WASHINGTON, D. C. — Vyriausybė planuoja dabartinį karo laivyno rezervą padidinti nuo 20 tukstančių iki 150 tukstančių vyrų. Prezidentas Rooseveltas tarėsi su karo laivyno karininkais. Pasitarime buvo aptarti planai laivyno rezervui padidinti. Į rezervą būtų priimami vyrai turėję nuo keturių iki dvidešimties metų patyrimo ir būtų priimami įvairios rūšies mechanikai ir profesionalai. Jurininkai, kurie turi įgiję geros praktikos juroje, rezerve gautų atlyginimą.

BANDYMAI SU NAUJU RAKETINIU LEKTUVU

ABERDEEN, — Washingtono eksperimentų sąjunga šiomis dienomis darys bandymus su nauju raketiniu lektuvu, kuris bus 11 pėdų ilgio ir svers daugiau kaip 300 svarų. Lektuve bus apie 90 svarų sprogstamosios medžiagos, kuri kartas nuo karto sprogdama varys lektuvą. Jei bandymas pasiseks, tai netrukus bus daromi bandymai su didesniais raketiniais lektuvais, kurie bus vienas žmogus. Prie eksperimentinio raketinio lektuvo yra pritaisytas parashutas, kurio pagelba lektuvas nusileis ant žemės.

JAPONAMS NEDUODA LAIVYNO

LONDON. — Jungtinių Valstybių ir Anglijos atstovai laivynų konferencijoje atsiskleidė pripažinti japonų reikalavimą, kad jiems būtų leista turėti vienodas karo laivyno tonnažas skaičius su Anglija ir Jungtinėmis Valstybėmis. Angliją ir Jungtines Valstybes parėmė Prancūzijos ir Italijos atstovai. Jungtinių Valstybių atstovas Norman Davis pareiškė, kad Japonijai turint karo laivyną lygų Jungtinių Valstybių laivynui, dabartinis jos laivynas būtų tik pakankamai stiprus apginti jos krantus Ramiojo vandenyno pakraščiuose, o krantai rytuose likti nepaginti ir Jungtinės Valstybės nesutiks, kad japonai turėtų lygų laivyną.

Atrodo, kad konferencija gali iširti, bet Japonijos atstovas dar stengsis įrodinėti didesnio Japonijai laivyno reikalingumą.

KAUNAS TURES DIDŽIULĖ LIGONINĖ

KAUNAS. — Šiomis dienomis Kauno miesto taryba nutarė Petro Vileišio aikštėje pastatyti didelę, moderniškai įrengtą miesto ligoninę. Vėliau bus pastatyta ir antroji ligoninė, kurioje bus ypatinai gerai įrengtas apkrečiamųjų skyrius. Tuo tarpu dar nežinoma, kur antroji ligoninė bus statoma.

Kauniečiai jau daug metų laukia, kada turės tinkamą ligoninę. Pagaliau, šis klausimas, po ilgų ginčų ir svarstymų, jau išspręstas. Manoma, kad ši ligoninė kitais metais jau galės pradėti veikti.

LIETUVA NEDALYVAUJA SANKCIJOSE PRIES ITALIJĄ

GENEVA. — Tautų Sąjungos pateiktomis žiniomis, sankcijose prieš Italiją atsisakė dalyvauti devynios valstybės: Lietuva, Kinija, Chile, Ekvador, Nicaragua, Peru, Salvador, Urugvajus ir Venezuela. Be to, sankcijose nedalyvauja Austrija, Vengrija ir Albanija.

NORI STATYTI DU MILŽINIŠKUS LAIVUS

WASHINGTON. — Iš New Yorko atvyko į Washingtoną United States Lines atstovas, kuris rupinasi gauti iš valdžios 100 milijonų dolerių paskolą pastatyti du milžiniškus transatlantinius keleivinius laivus, kurie prilygtų prancūzų Normandie ir baigiamam statyti Anglijoje Queen Mary. Abu laivai kainuotų po 50 milijonų dolerių.

DAINŲ ŠVENTEJE DALYVAUS APIE 13,000 CHORISTŲ

KAUNAS. — Lietuvos chorvedžių ir muzikų draugija rupinasi, kad 1938 metų dainų šventėje dalyvaudų visi mūsų chorai. Lig šiol dainų šventėje pasizadėjo dalyvauti jau apie 300 chorų su 12,000 dainininkų. Tačiau šis skaičius dar pakils ir manoma, kad 1938 m. dainų šventėje dalyvaus apie 13,000 dainininkų.

ATEINANCIAM KARE VIŠOS VALSTYBĖS KARIAUS

NEW LONDON, Conn. — Admirolas Sterling, kalbėdamas baigiantiems povandeninių laivų mokyklą karininkams, pareiškė, kad sekantį amžių kare visos valstybės bus įveltos į karą, nes povandeniniai laivai ir lektuvai bus vartojami labai dideliame skaičiuje. Visos valstybės kariaus, kad tik greičiau karą baigti.

STUDIJUOS LENINO SMEGENIS

MASKVA. — Sovietų Rusijos smegenų institutas tyrinėš Rusijos bolševizmo tėvo Lenino smegenis. Iš jo smegenų padaryta 25 tukstančiai mikroskopinių dalelių. Institute studijuojami 180 suaugusių žmonių, 300 vaikų ir 470 gyvulių smegenys. Rezultatai bus vartojami sudarymui smegenų atlaso mokykloms.

ANTROJI LIETUVOS PAŠTO ŽENKLŲ BYLA

KAUNAS. — Kauno apygardos teismas jau gavo antrojo pašto ženklų bylą, vadinamą "mažąja" arba "dėl klaidų." Šioje byloje kaltinamaisiais patraukti buv. pašto valdybos direktorius A. Sruoga (jau anksčiau pašto ženklų byloje nubaustas 15 m. s. d. kalėjimo) ir buv. pašto valdybos valdininkai — Miliauskas ir V. Kudrotas. Jie kaltinami, kad įvairiomis suktybėmis pašto valdybai padarė kelis šimtus tukstančių litų nuostolio.

DARIAUS IR GIRENO SKYRIUS VYTAUTO DIDŽIOJO MUZIEJUJE

KAUNAS. — Vytauto Didžiojo muziejuje Dariaus ir Girėno skyriuje jau nuo pavasario varomas smarkus "Lituanikos I" palaikų tvarkymo darbas: tvarkoma ir sudedama istorinė medžiaga, susijusi su pirmuoju mūsų tautiečių transatlantiniu skridimu. Specialiame stikliniame kambaryje bus sudėti "Lituanikos I" likučiai. Čia padaryta "Lituanikos" žuvimo vietos rekonstrukcija. Mačiusieji Soldino miškuose sudūžusių "Lituanikų" pripažino rekonstrukciją visi vykusia. Ir nulaūžyti medžiai ir motoro įsmigimas žemėn ir samanų rušis visiškai primenantį vaizdą Soldino miške.

Be to, šiame skyriuje bus apie 20 žemėlapių, kurių dalis sutepta benzinu ir alyva. Tai katastrofos pėdsakai. Žemėlapiuose matyti Dariaus ir Girėno daryti užrašai, skrendant per Atlantą.

Manoma, kad Dariaus ir Girėno skyrius Vytauto Didžiojo muziejuje bus atidarytas vasario 16 d.

ISLEIDŽIAMY NAUJI PINIGAI

WASHINGTON, D. C. — Finansų departamento sekretorius pranešė, kad išleidiama ir cirkuliacijai nauji vieno dolerio banknotai. Skirtumas tarpe naujų ir senųjų vieno dolerio banknotų bus toks, kad naujuose bus atspausdinta abiejose pusėse Jungtinių Valstybių antspaudos. Antroji antspaudos pusė pirmu kartu spausdinama ant pinigų. Pirmoji pusė vaizduoja erelį, kurio apačioje išspausdinti lotynų kalbos žodžiai "E Pluribus Unum." Antroji pusė vaizduoja nebaigtą piramidę su akia trikampyje ir lotynų žodžius "Annuit Coeptis" ir "Novus Ordo Seclorum."

Gaisras sunaikino baldus pašto rumuose.

WASHINGTON, D. C. — Kilęs gaisras naujuose pašto rumuose sunaikino daugelį baldų ir rumų papuošalų. Gaisras prasidėjo užsidegus popieriais pašto archyve. Gaisras gesino 25 ugniagesių komandos, kurie gaisrą begesindami vandeniu dalį rumų papuošimų irgi sunaikino. Patys rumai nenukentėjo, nes, išskyrus baldus, nieko degamo rumuose nėra.

Vokiečiai net savo žandarų ima vadinti "ilgaplaukiais lietuviais"

TILŽĖ. — N. Tilžės Keleiviu pranešimu, Zilių (prie Tilžės) karčianinkas išpludo vieną vokiečių žandarų vakmistrą "langhaariger Litauer" ("ilgaplaukiu lietuviu") Be to, viešai priekaišiojo tam žandarui, kad jis iš žydų pirkęs anglių ir kt. Zandaras apskundė už įžeidimą. Karčianinkas turėjo atsiprašyti žandarą ir sumokėti 100 markių į vadinamos "žiemos pagalbos" fondą.

IR ITALIJA BANDO PEIKTI ANGLIJOS PRANCUZIJS NAUJĄ TAIKOS PLANĄ

REZIGNAVO ČEKOSLOVAKIJOS PREZIDENTAS

PRAHA, Čekoslovakija. — Iš čia pranešama, kad rezignavo Čekoslovakijos prezidentas Masarykas. Pagal konstituciją naujo prezidento rinkimai turi įvykti keturiolika dienų po senojo prezidento rezignavimo. Manoma, kad naujasis Čekoslovakijos prezidentas bus išrinktas dar prieš Kalėdas.

ORGANIZUOJAMA NAUJA PARTIJA

WASHINGTON, D. C. — Dr. Townsend, kuris pereitame kongrese buvo padaręs pasiūlymą, kad būtų išleistas pensijų įstatymas ir visiems žmonėms sulaukusiems 60 metų mokama \$200 pensija mėnesiui, dabar, savo pasekėjų igaliotais, organizuos naują partiją ir nominuos atskirą kandidatą prezidento rinkimams, stengsis prarasti savo atstovus į kongresą, kad savo planą įvykdyti. Neseniai buvusioje Chicagoje jo pasekėjų konferencijoje buvo 12,000 atstovų, kurie atstovavo 5,000 Townsend klubų. Partijai vardas bus pasirinktas sausio mėnesį, kada įvyks jo pasekėjų konvencija.

Lietuvos špokai žiemoja Belgijoje

BRUXELLES. — Vytauto Didžiojo universiteto gamtos muziejus dažnai gauna pranešimus iš Belgijos apie ten sugautus Lietuvos šnekučius. Mat, kiekvienais metais Lietuvoje apžieduojama keli tukstančiai šnekučių, kurie žiemoja Belgijoje, Olandijoje ir Prancūzijoje. Šiemet, kaip matyti iš pranešimų, mūsų šnekučiai žiemoja Belgijoje.

DAUG PREKIŲ IŠ RUSIJOS

KLAIPEDA. — Vėliausiu laiku į Klaipėdą atsiunčiama labai daug visokių prekių ir žaliavos iš Sovietų Sąjungos. Tuo prekės iš Klaipėdos vežamos į kitus pasaulio kraštus. Klaipėdos uoste, ypač šiomis dienomis, labai didelis laivų, traukinių ir prekių judėjimas.

Lenkijoj Kalėdoms paleidžiami politiniai kaliniai

VARSUVA. — Lenkijoj Kalėdų šventėms bus iš kalėjimų paleisti 20 tukstančių politinių kalinių, kurie nuteisti nedaugiau kaip penkiems metams kalėjimo. Šie kaliniai sudaro 40 procentų visų Lenkijos kalėjimuose esamų kalinių.

Sulenkėje dvarininkai neregia ginklų fondo

VILKAVISKIS. — Pagirio valsčiaus seniūnai buvo įpareigoti rinkti aukas Lietuvos ginklų fondui. Žinoma, jie lankėsi aukų prašyti ir pas vietinius dvarininkus, bet tie visi atsiskakė duoti Lietuvai bent centą.

MAŽOSIOS VALSTYBĖS LAIKOSI VIENYBĖS

Sovietų Sąjunga mano, kad geriausias budas karą baigti vykdamas sankcijas

GENEVA. — Mažosios antantės ir Skandinavijos valstybių spauda smarkiai kritikavo Prancūzijos ir Anglijos taikos planą, kuriuo Italijai atiduodama nemaža Etiopijos teritorijos dalis. Manoma, kad šių valstybių atstovai Tautų Sąjungos posėdyje pasipriešins šio plano vykdymui. Mažosios antantės valstybės pareiškė, kad jos reikalauja, kad būtų užkirstas kelias stipresniai valstybei užkariauti kitos valstybės teritoriją jėga.

Iš gerai informuotų šaltinių pranešama, kad Sovietų Rusijos vyriausybė tiki, kad geriausia būtų karas sustabdyti griežtai vykdamas sankcijas prieš Italiją. Turkija taip pat su naujai pasiūlytu taikos planu nesutinka. Šis taikos planas bus diskutuojamas trečiadienį ir dėl susidariusios stiprios jam opozicijos vargiai bus priimtas.

Italijos spauda taip pat smarkiai pradėjo kritikuoti Prancūzijos ir Anglijos taikos planą, bet manoma, kad tai daroma, kad tik parodyti pasauliui ir Italijos gyventojams, kad jie nesutinka su taikos sąlygomis ir reikalauja labiau patenkinti Italijos reikalavimus. Bet visur manoma, kad ši spaudos ataka nereikia, kad Mussolini būtų priešingas pasiūlytomis taikos sąlygomis, bet juo tik norima palaikyti Italijos prestižą ir išreikalauti palankesnių taikos sąlygų ir daugiau koncesijų Etiopijoje.

ITALAI BOMBARDAVO ETIOPŲ GINKLŲ SANDELIUS

DOLO, Italų Somalija. — Italijos kariuomenės vadovybė, belaukdama etiopų kariuomenės vado Ras Demtu atakos, bombardavo etiopų ginklų sandėlius Nagelli kaime. Kaimelis nuo bombardavimo paskendo liepsnose, bet nepranešta kiek nuostolių padaryta etiopams. Italijos kariuomenė laukia iki Ras Demtu pradės italus atakuoti ties Dolo. Šiems puolimą vilkinant, italų kariuomenė pasirengus pulti etiopus.

Ruošiasi statyti naują lietuvišką operą

KAUNAS. — Komp. Karnevičiaus opera "Radvila Perkūnas" jau pabaigta rašyti ir pradėta ruošti pastatymui, kurio buvo numatytas vasario 16 diena. Tačiau paskutiniu metu atsiradę kažkokių klaidų ir todėl abejojama, kad ją galima būtų pastatyti numatyti dienai.

Opera "Radvila Perkūnas," kuriai libretto paruošė prof. Balys Sruoga (žymiai pertvarkytas, negu išleistoje knygoje), esanti lengva, gyva, sceninga ir muzikaliai gerai vykusi.

BENDRAS FRONTAS VEIKIA

Pittsburgh, Pa. — Gruodžio 8 d. 1935 m. L. M. D. salėj buvo surengtos prakalbos Pittsburghe draugijų atstovui P. Pivaronui. Dalyvavo Clevelando Dirvos Red. K. S. Karpus, Adv. Nadas Rastenis, J. Vasiliauskas ir dainininkas J. Alsauskas. 8:30 v. vakare draugijų komisijos pirm. J. Virbickas atidarė vakarą, pakviesdamas P. Pivaroną, kuris trumpai papasakojo apie Pasaulinį Lietuvių Kongresą ir palygino 1927 m. ligi 1935 m. laikotarpį, nes Pivaronas 1927 m. buvo Lietuvoje. Per 8 metus Lietuvį padarė pažangą, daug gražių mokyklų pristatė ir šiaip visokių namų miestuose ir miesteliuose. Antaras kalbėjo K. S. Karpus, kuris kalbėjo apie Pasaulinį Kongresą ir gėrėjosi Lietuvos pažanga, nes ir p. Karpus lankėsi Lietuvoj 1928 m. Papasakojo, kad 4 komunistai buvo Lietuvoj, bet ne su tikslu, kad Lietuvai gero padarius, bet propagandai varyti prieš Lietuvą. Kas tik Kongrese buvo svarstoma, jie viskam buvo priešingi. Dabar parvažiavė — važinėja po lietuvių kolonijas ir purvina Lietuvą. Todėl kalbėtojas liepė tokiems kalbėtojais ir tegul eina užsidirbt sau pragyvenimui kaip kiti dori žmonės. K. S. Karpui pabaigus daug pakilo rankų, bet man paprašius leisti programą pabaigt, nutilo, o vėliau visi gaus balsą. Visi nusiramino, išskyrus komunistėlį Budniką, kuris visą laiką murmėjo.

J. Alsauskas iš Chicagos sudainavo porą dainelių akompanuojant Mildai Virbickaitėi. Dainininkas Alsauskas pittingiečius sužavėjo. Plojimai nebuvo galo. Po to kalbėjo Adv. Nadas Rastenis, kuris savo patrijotiškoj kalboj papasakojo apie lietuviybės dvasią ir tautos meilę. Lietuviai išlaikė savo kalbą, turi šiandien nepriklausomą valstybę. Kalbėtojas sakė, tebusie ta lietuviybės dvasia pas mus Amerikoje ir žiūrėkim, kad mus išauklėtą fraternalę organizaciją SLA lietuviybės priešai neužvaldyt. Jam tai pasakius socialistas Bakanas prašė balso, komunistas Gasiunas, sklokininkas F. Radzius, dėdė Pauleka, Vaiverius, Mažiukna, Dargis prašė balso.

Aš sakau, kad klausimus duotų ir pasakytų, kuris turės atsakyt. Bakanas klausė Karpį, kaip atsirado dabartinė Lietuvos valdžia ir kada bus seimas suauktas. Karpus jo klausė, ar tikrai to nežino, ar tik diskusijų nori? Bakanas sako nori, kad viešai pareikštum savo mintį. Karpus pradeda aiškinti, kad liaudininkai su socialdemokratais dėl kelių balsų padarė sutartį su lenkais ir vokiečiais nuo ko Lietuvai grėsė pavojus, tai Lietuvos kariuomenė ir prašalino juos. Dargis pradeda rėkt, meluojai, meluojai. E. Radzius vietoj klausimo kalbą pasakė. J. K. Mažiukna į Adv. Rastenį ir Karpį vietoj klausimo kalbą išrėžė. Ką manot atsiekt neįsileisdami kitokių pažiūrų, žmones, ką padarėt Chicago seime ir panašiai. Rastenis atsakė, kad jok ir brolis Mažiukna buvai tam seime, kodėl nepatari, kad taip negerai. Bet socialistai pirmutiniai pasaukė policiją ir išmetė dalį narių.

A. Paulėka klausė, kodėl

KALIFORNIJOS LIETUVIAI VEIKIA

Tai dalis Los Angeles, California, lietuvių dalyvavusių senesniai įvykusiame vakarėly, kurį surengė populiariska tautinė organizacija "Lietuvių Vyrų ir Moterų Tautinis Pašelpinys Klubas." Vakarelis buvo su įvairiais pamarginimais, užkandžiais ir šokiais. Tai pramogai vadovavo Antanas J. Malinauskas (atvaizde jis sėdi priešaky), kuris yra labai darbštus žmogus vietos lietuvių tarpe.

lakuną Vaitkų taip gražiai priėmė, o Dirvoj jį bjauroja? Karpus atsakė, aš nieko neturiu prieš Vaitkų, kad mus ir gražiai priėmė, tik kritikuoju aukų rinkėjus. Reikėjo 17,000, o surinko 40,000 ir dar renka, tai kur tuos pinigus deda?

Taigi, per prakalbas čia sutartinai komunistai, socialistai ir sklokininkai frontą išlaikė. L. M. D. mitinge jau mus socialistai buvo kitoj pozicijoje ir čia ėjo su sandariečiais prieš komunistus. Pavyzdžiui, komunistai įneša, kad L. M. D. pasiųstų delegatą į Clevelandą prieš karą ir fašizmą seime. Čia kalbėjo ir balsavo prieš komunistus. Tai Vienybės Red. p. Tysliavos žodžiais, kaip ilgai jie vieni kitiems meluos ir kurie katruos appaus.

Juozas Virbickas.

SLA PILD. TARYBOS NOMINACIJOS

Tautininkų sąrašo laimėjimai

So. Boston, Mass. — Šiomis dienomis įvyko vietinės SLA kuopos Pildomosios Tarybos nominacijos. Balsavo iš viso 85 nariai. Balsavimo išdavos šitokios:

- Pirmininku: F. J. Bagočius 24, Nadas Rastenis 56
Vicepirmininku: J. Mažiukna 6, A. O. Šalna 72
Sekretorium: P. Jurgeliutė 14, M. Vinikas 71
Kasininku: K. Gugis 17, J. Lopatto 62

Iždo Globėjais: J. Miliauskas 5, E. Mikuziutė 12, A. Zalatorius 54, S. Mockus 74

Daktaru Kvotėju: Dr. Stanislovaitis 16, Dr. Naikelis 56

New Phila., Pa. — SLA kuopos susirinkime pasirodė, kad nariai griežtai nusistatė prieš dabartinę Pildomąją Tarybą. Ypatingai tas griežtumas padidėjo nuo to laiko, kai du SLA Apšv. Kom. nariai uždėjo cenzura "Tėv." redaktoriui. Dėlto ir nominacijų rezultatai smarkiai pakrypo prieš cenzūros šalininkus. Naujasis tautinis sąrašas: N. Rastenis, A. O. Šalna, M. Vinikas, J. S. Lopatto, S. Mockus, A. Zalatorius, Dr. Naikelis — gavo visą po 36 balsus. Cenzurėčių sąrašas gavo po 3 balsus.

JUNGIASI DRAUGIJOS

Winnipeg, Kanada. — Gruodžio 4 d. moterys surengė šokių vakarą. Įėjimas buvo nemokamas, bet išlaidų padengimui buvo renkamos aukos ir surinkta apie \$10. Šie pinigai buvo paaukoti Darbininkų Žodžiui. Gruodžio 1 d. surengė šeimynišką vakarą ir surinko \$25 irgi tam pačiam laikraščiui.

Tai sveikintinas moterų žygis. Bet ar nebūtų geriau, jeigu moterys vietoj remti siaurą pažiūrą laikraštuką, kuris atstovauja tik mažą mūsų visuomenės dalį, bet neatstovauja plačiai mastančios lietuvių šeimijos, paremtų kokią nors draugiją, kad ir sakysim, seniai žinoma savo labdaringais darbais W. L. D. P. draugijos, kurios nariai ne tik aprūpina mi ligoje, bet keletas išgelbėta nuo deportacijos.

Dabar, lyg maro užpulti, pradėjo sirgti daugelis W. L. D. P. draugijos narių. Pavyzdžiui A. Urbonas apsirgo reumatiizmu ir sirgo tris mėnesius, J. Nakruskas jau serga 4 savaitės, S. Paknis persišaldęs lovoje guli, A. Varanga susimušęs šoną serga. Iš \$390 mažai kas liko.

Gruodžio 8 d. W. L. D. P. draugijos turėjo mėnesinį susirinkimą. Narių dalyvavo apie 13. Šiame susirinkime svarstyta klausimas ar susijungti su S.D.K.L.S. organizacija. S.D.K.L.S. organizacija sutinka Winnepogo draugiją, apmokėjus jos išlaidas, su likusiu išdu ir nedarant tarpe narių skirtumo dėl amžiaus priimti į savo organizacijos 2 pašalpos skyrių ir į 1 pomirtinių skyrių, su sąlyga, kad nepomirtiniame skyriuje nariai bus 6 mėnesius laikomi aplikantais. Matant draugijos smukimą, visi nariai, išskyrus vieną, sutiko jungtis, bet dar nežinia ar sutiks tie nariai, kurie gyvena už miesto ribų ir susirinkime nedalyvavo. Draugijos senas vardas ir konstitucija bus panaikinta. Vietoj sergančio finansų sekretoriaus A. Urbono, išrinktas laikinai A. Braženas. Senoji valdyba palikta ta pati. Prie draugijos dar prisirašė dvi moterys A. Urbonienė ir J. Nakruskienė.

S. Gibbs.

666 ŠALTĖ ir KARŠTĖ pirmą dieną GALVOS SKAUDŽIJA SALVE LAŠAI NOSIAI per 30 minučių

Californijos lietuviai girdėjo Kauno radio

San Francisco, Cal. — Mūsų korespondentas A. Gielutis praneša, kad gruodžio 8 d. 10 val. ryto labai aiškiai girdėjo perduotą per Columbia Broadcasting System radio stotis transliaciją iš Lietuvos. Gielutis sako: "Tas mus padarė labai laimingus, nes mes čia ne tik Kauno, bet New Yorko ir Chicagos dar niekad negirdėjome." Patartina Kalifornijos ir kitų kolonijų lietuviams, kurie programą girdėjo, pasiųsti patėkos laiškus Columbia Broadcasting System kompanijai New Yorke.

LIETUVIAI UKININKAI URUGVAJUJE

Jau nuo 1928 m. Urugvajuje sėkmingai veikia lietuvių ukininkų sąjunga. Sąjunga Soriano apygardoje turi 20,000 ha žemės ukį. Urugvajaus žemės ukio ministerija tą lietuvių žemės koloniją laiko viena iš geriausių, nes laukai jos gerai įdirbami, žmonės sąžiningi ir darbštūs, todėl ir Urugvajaus vyriausybė tai kolonijai yra suteikusi reikalingų kreditų ir neatsisako teikti savo paramą. Toje kolonijoje vertėsi 50 lietuvių šeimų.

GRAŽUS, BET NEĮVYKDOMAS ŠUKIS

Naujienose rašoma: "Susivienijime visi nariai, be skirtumo politiškių ar religiškių persitikrinimui, yra pilnateisiai nariai, bet tautininkai urgia... jei kur komunistų vardas yra paminimas. Girdi, jie suskaldė Susivienijimą."

Ne, ne "jie," tik jus, socialistai! Kuomet jus kirvininkai skaldė Susivienijimą, tai komunistų visai dar nebuvo. Jus juos dar tik perėjote! Tai kam metate bėdą ant savo kolegų, kurie, beje, dar neseniai jus socialburžujais vadino ir tik dabar, kaip Andriulis, jau "žmogiškas prakalbas sakas."

Jei jus sakote, kad nariai privalo turėti organizacijoje lygias teises, tai kodėl jas neįgiate? Ar ne jus pareikalavote Vitačio ir Viniko rezignacijų? Ar ne Dr. Stanislovaitis reikalavo išmesti iš SLA Sandaros redaktorių Vaidylą?

Jus galite vadinti Susivienijimo narius bepročiais, bet šie balsavimai parodys kiek tie padorieji nariai turi proto ir už ką balsuoja: ar už savo šmeižikus ir Susivienijimo grobikus, ar už patikimus kandidatus, kuriuos stato SLA Sargybos Komitetas.

SLA Sargybos Komitetas.

AKMENYS UŽRITAMI IR Į KALNĄ

Vienybės 80 nr. buvęs TMD sekretorius p. V. Širvydas, straipsnyje "Kam į Kalną Akmenį Risti?", pesimistiškai rašo apie Tėvynės Mylėtojų Draugiją, kritikuoja p. A. B. Strimaitį ir įrodinėja, kad ši draugija negalėsianti gyvyti. Labai gaila, kad buvęs draugijos sekretorius, kurio sekretoriavimo laikų ši Amerikos lietuvių kultūrinė draugija buvo užmigyta, taip klaidingai dalykus supranta.

Taip, broli Širvydai. Šiam moderniskam amžiuo akmenų ritimas į kalną labai galimas. Menkas žmogelis, turėdamas tikrą pasiryžimą ir naudodamas tinkamas priemones, ne tik vieną akmenį į kalną užrityta, bet užrityta tukstančius akmenų, iš kurių kalno viršūnėje pastato didžiausius namus, tvirtoves.

Buvusiai TMD valdybai nė ra jokios garbės, kad ji kalno viršūnėje sugriovė puikų kultūros namą ir jo akmenis nuroto į pakalnę; išėjo draugijos išda iki paskutinio cento; išleistų knygų neišsuntinėjo užsimokėjusiems nariams, bet sukrovė sklepuose, o draugiją pakrikdė.

V. Širvydas įžeidžia Amerikos lietuvius, sakydamas, kad "lietuviška knyga mūsų visuomenei, matyti, kaip velnini švestas vanduo." Netiesa, broli Širvydai! Pasižiūrėję į Amerikos lietuvius, mes rasime jų tukstančius, kuriems lietuviška knyga maloni ir brangi, jie jos laukia. Jeigu buvusiai TMD valdybai veikimas nebūtų buvęs baisus, kaip velnini švestas vanduo, ši draugija tebevytuotų.

Dabar, vos tik pradėjus draugiją atgaivinti, tuoj atgrįjo kuopa Detroito, rengiasi atgryti Brooklyne, Norwoode, Bostone, Akrone ir kituose miestuose. Pavieniai nariai siunčia sveikinimus gaivintojams ir duokles išdan. Tai paduro, kad visuomenei lietuviška knyga brangi ir jos laukiama. Tai koks apskaičiavimas savo apsilėidimą, nerangumą, išleistų knygų į sklepus krovimą paremti visuomenės kaltinimu?

Užtenka į TMD suorganizuoti 3 — 4,000 narių. Už 3 ar 4 tukstančius dolerių kas metai galima išleisti po gerą knygą. Tai duotų progos mūsų mokslininkams, literatams ir poetams savo kurinius paskleisti visuomenėje, iš ko bus nauda ir jiems ir visuomenei. TMD turi daug įvairių knygų, kurios buvusios valdybos

paliktos be priežiūros, be tvarkos, sklepuose. Tos knygos p. A. B. Strimaitio, p. Smailio ir kitų triusu jau perimtos, nors dar ne visos, į TMD Centro valdybos žinią. Šių knygų reikalauja Lietuvos knygynai ir už jas mainais mums duoda vėliausias Lietuvoje išleistas knygas. Kai tik susidarys didesnė grupė narių, atsiras lėšų knygų persiuntimui, tuoj nauji veikalai bus gauti ir nariams išsuntinėti, bet ne į sklepus kraunami.

Tėvynės Mylėtojų Draugija jau gyva! Kiekvienas lietuvis gali drąsiai į ją stoti, atsiųdamas savo metinę \$1.00. Nors buvusioji valdyba draugijos išdą išlaidė iki paskutinio cento, bet knygomis dar turinama nemažas turtas, kurio savininkais bus visi nariai.

Tad TMD Centro valdybos vardu, prašau visus veikėjus stoti darba. Kurie galite, atgaivinkite buvusias kuopas, ar

naujas suorganizuokite, arba pavieniais siųskite savo duokles Centrai. Kaip greitai Centro išde atsiras pinigų knygų siuntimui, taip greitai nariai gaus naujausias knygas. Paskubėkime, kad apie Naujus Metus galėtume knygas pasiųsti į Lietuvą, o pradžioje metų gauti knygas iš Lietuvos.

K. J. Paulauskas TMD Centro sekr. 131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

ISISTEIGE LIETUVIU SPORTO KLUBAS

VILNIUS. — Lig šiol Vilniaus lietuviai neturėjo nė vieno centro, kuris jungtų ir tvarkytų sporto šakas bei lietuvių sportininkus. Bet lapkričio 20 d. toks sporto klubas buvo įsteigtas. Jo pirmininku išrinktas Br. Untulis. Klubo statutas vaivadijos jau patvirtintas.

MAISTINGIAUSIA IR SVEIKIAUSIA LIETUVIŠKA DUONA

taipgi pyragai, pyragaičiai, tortai, kėksai ir įvairios rusies gardumynai gaminami, parduodami mūsų pačių krautuviėje ir pristatomi į namus visose vietose

PUIKIAI ĮRENGTA MECHANISKA KEPYKLA

ANDRIUS ZIUGZDA

182-186 VAN BUREN STREET, NEWARK, N. J.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Užtikrinu, kad mano patarnavimus bus atitikamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliudimo valandėje, prašau kreiptis prie manęs.

1439 SOUTH 2nd STREET Philadelphia, Pa.

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose Telefonai: Drey 5136 Keystone — Main 9669

1936 KALENDORIAI

5 už \$1.00

UŽSAKYMUS SIŪSKITE

Lithuanian Press Corp., Inc., 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

15 centų ekstra už persiuntimą ir įpakavimą

Turime šiuos lietuviškus kalendorius:

- 1) Gerovė su Lietuvos vėliava
2) Lietuvos karys su mergina
3) Darius ir Girėnas
4) Lietuvos žemėlapis
5) Vytauto Prisieka
6) Prie koplytėlės
7) Ukės vaizdas
8) Vytis

KUPONAS:

Siūnciu _____ dolerių ir prašau man prisiųsti _____ kalendorių

(Pažymėkite numerius)

Mano adresas _____

Pinigus siųskite Money Order arba čekiu Lithuanian Press Corp., Inc. aukščiau nurodytu adresu.

TAKE IT OR LEAVE IT

Vitalis Buksnaitis

Carlyle once wrote, "If you are in doubt whether to kiss a pretty girl, give her the benefit of the doubt."

One of the greatest tragedies of my life is the fact that I can't follow this excellent advice in spite of the fact that for the past few weeks I have been appearing regularly, in public, in the company of the most beautiful bevy of dazzling damsels I ever saw.

Omar Khayam was a piker compared to me. He had his jug of wine, his loaf of bread and the shade of a fig tree bough to supply him with inspiration for his verses about "thou." A fig for Omar!

My whole column sits in the shade of the most alluring alignment of Lithuanian American pulchritude ever assembled! I shout, not verses perhaps, but paeans of praise for the charming young ladies from New York, Pennsylvania, New Jersey and Connecticut who have honored me with their presence.

The lovely ladies whose photographs adorn the greater portion of this page are candidates for the title of Queen of VIENYBĖ'S Golden Jubilee. The contest itself will be conducted fairly, honestly, and with no loss of dignity to the contestants.

The contest is open to all subscribers of VIENYBĖ, and all entries must be made before the end of this month. Next month, the readers of VIENYBĖ will be invited to cast ballots for their choice, and the twelve contestants receiving the largest number of votes will be asked to participate in VIENYBĖ'S Golden Jubilee presentation at Arcadia Hall in Brooklyn, on February 9th. There, a jury consisting of eminent representatives from the fields of medicine, art and literature will select the winner. Fair enough?

Many of my friends, knowing of my former apathy regarding beauty contests in general, will wonder at my sudden enthusiasm for this one. "What," they will mutter, "is that big goof going into such rhapsodies about?"

Well, I'll tell you. It seems to me, that entirely too much has been said about the activities of the male sex. I'm beginning to realize that the preservation of the finer portions of the Lithuanian American scene has been dependent less upon the windy, arm-waving males, and more upon the more restrained, unobtrusive and maternal influence of our mothers, sisters and wives.

That is why I shout hosanna at the sight of so many pleasantly smiling young ladies who subscribe to the oldest Lithuanian newspaper in the world and participate in

CARO KAZOKŲ DAINAVIMO PASIKLAUSIUS

Lapkričio 29 d., Carnegie Hall, New York, monarchistų kazokų choras turėjo savo jubiliejinį 3,000 koncertą. Didelė salė sutraukė tiek klausytojų, net stovinių buvo kimština prisikimšę. Koncerto metu buvo teikiamos rusų monarchistų dovanos, vainikai, linkėjimai ir t. t. Kazokai už tokį širdingumą atsidėjo publikai sugiedodami "Slavsia, slavsia, naš ruskiji car" ir komp. Švedovo sukurta kazokų istorinę poemą su himnu "Bože caria chrani." Minia išgirdusi aiškius car laikų garsus ir matydama uniformuotus kazokus, sukėlė tokias ovacijas, kad net šurpas pagavo tuos, kurie ir ne rusai. Buvo momentas ašarom apipiltas ir rusų tautos tragedija susijusi su senovės atsiminimais pavirto į neaprašomos nuotaikos ovacijas. Verkė minia, verkė patys kazokai. Tai vieništelis rusų monarchistų gaivinantis elekstras, kuris laikas nuo laiko primena jiems praeitį ir teikia vilties rytojui. Amerikoje sistematingai jie lankosi gruodžio mėnesį jau keli metai iš eilės.

Turint minty jų programų turinį, kurios garbina carą ir jo didybę, pradžioje šio choro koncertavimų Lietuva, Latvija, Estija ir kt. kaimynės valstybės jų neįsileido. Kai jie 1927 m. atvyko į Lietuvą, jiems buvo leista dainuoti tik tokias dainas ir giesmes, kurios nemini caro ir monarchijos. Kaunas visai neįsileido, tik Klaipėdoje turėjo pora koncertų. Kitais metais Kaunas taip pat perenzuravęs programą, įsileido juos, kaip meno šedevrą vyrų choro srityje. Atsimenu, kai Klaipėdoje rusai panašiai kėlė ovacijas, o kai kurios rusės isterijos pagautos alpo. Dar neteko matyti tokios publikos nuotai- mos koncertų metu, kaip Klaipėdoje ir dabar Carnegie Hall. Nėra geresnės propagandos rusų monarchistinei dvasiai kelti, kaip šis choras. Turint minty, kad šis choras yra laikomas geriausiu vyrų choru pasauly, daug davęs naujų efektų toje srityje, iki šiol nežinotų, kai sujungiami aukščiausios rūšies menas su patriotizmu, galima suprasti, kokį įspudį palieka jų koncertų programos klausytojui. Manau, kad tose valstybėse kur tautinis susipratimas nelabai dar išaugęs, o rusų monarchizmas ten dar kiek turi prieglaudą, toki kazokų koncertai yra, valstybiniu sumetimu, labai nesveiki. Dėl to vokiečiai, rusai, italai, lenkai ir kt. tautos, žinodamos tai, labai varžo koncertų programas, kad nesiveltų svetimų kompozitorių kuriniai ir kad jie neuodytų kokiais nors nepageidaujama tautai "pelėsiais." Tam reikalui yra išleide net įstatymus.

Šia proga reikia ir mums pagalvoti apie koncertinių programų turinį. Reikėtų visus tuos veikalus, kurie pesimizmu persunkę, mesti lauk, o dainuoti tik tokius, kurie žadina patriotizmą, karingumą

its Golden Jubilee contest. My hat's off to the future wives and mothers who, even now, are beginning to interest themselves in the institutions upon which the whole structure of Lithuanian American activity rests!

auklėja, kelia prie darbo ir t. p. Rusai taip pat buvo persunkę monarchijos laikais melancholijos raugu koncertuose, matome kur tas nuvedė. Nors likusios caro giminių iš išsiblaškusiu kazokų burių baltosios gvardijos ir sudarė porą chorų (pirma buvo vienas didelis, dabar pasidarė du) pradžioje finansavo ir dabar laiko save globėjais, bet jau vėlu. Ypač svarbu programų turinys mūsų jaunuuomeni. Jei rastųsi pas mus toks choras, kurs demonstruotų mums Vytauto, Valančiaus, Basanavičiaus, Kudirkos dvasią, tikrai susilauktų panašių ovacijų iš visuomenės, kaip susilaukia rusų kazokai. Pabandykite! Juk mums reikia Vilnių atvaduoti, prieš vokiečius atsispirti, išvijoje patriotizmą auklėti ir jį palaikyti ir daugybę kitų svarbių tautai ir valstybei darbų atlikti. Nieko nepadarysime, dejuodami, spaudoje polemizuodami, pamokslus rašydami, teorijas įvairias įgildendami kaip jaunimą su savim palaikyti ir t. p. Patys matome, kad visa tai lieka popieriėje keletos asmenų perskaityta ir pagalvota, platesnės masės nei nepastebi.

Tik atsiminkime tuos laikus, kai "Kur bėga šešupė" dainuojant ašaros sraveno. Atsiminkime, kai dainuojant "Pabuskim" ar "Ei pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim" ar kitas panašias dainas karingumas gyslose pasireiškia, tai kodėl ta kryptimi neiti toliau? Literatūros tam yra, tik reikalinga mums savo "kazokų," kurie žadintų apsnudusį ir pelėjantį gryną tautinį patriotizmą. Rusų kazokų vos keletas dešimčių pajėgia po visą pasaulį besibastydami didelę monarchistų išsisklaidžiusių liekaną gaivinti, mes, ačiū Dievui, turime dainingojo jaunimo tukstančius, tik duokime jiems kryptį ir palaikymą jų žygius, neilgai trukus, mes tautiniai ne tik atgysime, bet ir sustiprėsime, mūsų akyse išnyks ukanos ir pradės šviesti šviesi patriotizmo saulė.

J. Rikselis.

NEPPAPRASTA BANGINIO KELIONĖ

Vienas norvegų laivas, skirtas specialiai banginiams gaudyti, netoli Kergelų salų (jos priklauso Prancūzijai), pietinėje Indijos vandenyno dalyje, sugavo banginį, kurio odoje rastas šoviny, išsautas pernai netoli Špicbergeno salų, Ledinuotame Šiaurės vandenyne. Matyt, banginis išliko gyvas ir per metus laiko atliko kelionę iš Šiaurės ašigalio srities į Pietų Ledinuotojo vandenyno sritį, iš viso bent apie 15,000 kilometrų.

"Mirties draugų sąjunga"

Neseniai Anglijoje susiorganizavo keista draugija "Mirties draugų sąjunga." Visi žinome, kad niekas su saule negyvena, kad vienam anksčiau, kitam vėliau, bet reikės mirti. Žmonės, kurie dažnai pagalvoja apie mirtį, kai kur turi sudarę gerosios mirties draugijas, kurios nariai meldžiasi, kad jie gerai numirtų. Bet, kad susidarytų net mirties draugų sąjunga, tai, paviršutiniai jai žiurint, atrodo neapimtama. O betgi tokia draugija Anglijoje įsisteigė.

Kuri bus Vienybės jubiliejaus karalaitė?

Tai pamatysime 1936 metais, vasario 9 dieną, Arcadia salėje, kur iš dvylikos kandidačių, daugiausia gavusių balsų, bus išrinkta viena, pati gražiausia.

KANDIDATĖS RAGINAMOS SKUBINTIS GREIČIAU SIUSTI SAVO FOTOGRAFIJAS, NES JAU KITA MĖNESI PRASIDĖS BALSAVIMAI, KURIOSE GALĖS DALYVAUTI VISI VIENYBĖS SKAITYTOJAI, GRAŽUOLIŲ TĖVAI, BROLIAI, SESERYS IR DRAUGAI, PRISIŪSDAMI VIENYBĖS REDAKCIJAI TAM TIKRUS KUPONUS.

Vienybės jubiliejaus karalaitė ir vienuolika jos palydovių gaus brangių dovanų

1	2	3	4
Elena Ziniute Brooklyn, N. Y.	Eugenija Vitkiute Brooklyn, N. Y.	Juzė Želvyte Brooklyn, N. Y.	Elena Miezyte Chester, Pa.
5	6	7	8
Adelė Mickiute Brooklyn, N. Y.	Ona Mažeikaite Brooklyn, N. Y.	Petronėlė Pupsyte Brooklyn, N. Y.	Elena Banyte Brooklyn, N. Y.
9	10	11	12
Nelė Zalyte Brooklyn, N. Y.	Salomėja Smailyte Newark, N. J.	Magdalena Jociute, Philadelphia, Pa.	Cecelia A. Jociute, Philadelphia, Pa.
13	14	15	16
Aldona Šertvietyte, Brooklyn, N. Y.	Ona Vaitkunaitė, Westfield, N. J.	Alice Vikrikaitė, Brooklyn, N. Y.	Julija Milauskaitė Glastonbury, Conn.
17	18	19	20
Anna Kalvaityte, Larchmont, N. Y.	Elena Krečikaitė, Elizabeth, N. J.	Marijona Kalvaityte, East Portchester, Conn.	Marytė Bogaciunaitė, Maspeth, L. I., N. Y.

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
Established February 10th, 1886

Published Tuesdays and Fridays
Leidžiama antradieniais ir penktadieniais
JUOZAS TYSLIAVA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATA METAMS:	
In Brooklyn	\$3.50	Brooklyn	\$3.50
In United States	\$3.00	Jungtinės Valstijos	\$3.00
Canada	\$4.00	Kanadoje	\$4.00
Other Countries	\$4.50	Lietuvoje ir kitur	\$4.50

Advertising Rates on Application
Skelbimų pagal susitarimą
LITHUANIAN PRESS CORPORATION
B. J. SCHEGAUS, President
P. BUKŠNAITIS, Secretary
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
TEL.: EVERGREEN 7-7840

LEKTUVAIS PER VANDENYNUS

Kelis metus darusios bandomuosius skridimus, Pan American Airways b-vė atidarė nuolatinį susisiekimą su Azijos kontinentu lėktuvais. Ilgus metus žmonija laukė greito ir patogaus susisiekimo su kitais kraštais, žemynais. Dabar pastatius milžiniškus lėktuvus, pastatius visą eilę signalams perduoti stočių ir ištyrus oro sąlygas įvairiose vietose, šis žmonių noras realizuojamas. Tas kainuoja milžiniškas sumas pinigų, bet pinigais tiek sarbos nesudaro, kiek amerikiečių tvirtas pasiryžimas tai įgyvendinti.

Dabar galvojama įvesti oro susisiekimą su Europa. Tuo reikalu viršminėtoji bendrovė tarėsi su viena iš didžiausių anglų oro susisiekimo bendrovių Imperial Airways. Amerikiečiai turi reikalingus lėktuvus. Lėktuvai bus vartojami tokio pat tipo, kuriais palaikomas susisiekimas su Azija. Kryptis, kuria būtų palaikomas susisiekimas su Europa, dar galutinai nenustatyta, bet manoma, kad patogiausia būtų lėkti iš New Yorko per Bermudos salą, o iš ten per Azorų salas pasirenkant kurį nors pietų Europos miestą nusileidimui. Esant geresniam orui, būtų galima lėkti šiauriniu keliu nuo Newfoundland į Airiją. Bet pietinis kelias yra patogesnis saugumo atžvilgiu. Kada susisiekimas bus pradėtas sunku pasakyti, bet abidvi bendrovės susitarusios daryti bandomuosius skridimus ateinančią vasarą.

SANKCIJOS PALIETĖ IR KITAS VALSTYBES

Jau trys savaitės kai sankcijos įsigaliojo prieš Italiją, bet jos Italijos pramonės dar nepakirto ir nesustabdė karo su Etiopija. Jos tik iškino italų kariuomenės vadovybę, kad jie turi pasiskubinti pralaužti etiopų linijas ir suduoti priešų kariuomenei lemiamą smugį. Italai, kovodami su sankcijomis Italijoje, jaučiasi kaip herojai, kurie kovoja prieš visą pasaulį, kuris nori juos sutriuškinti.

Sankcijų vykdymas prieš Italiją smarkiai pakirto prekybą ir pramonę valstybių, kurios eksportuodavo į Italiją savo pramonės gaminius, žalią medžiagą ir kitus produktus. Tos valstybės darbas sumažėjo ir atsirado nemaža bedarbių. Tai palietė valstybes, kurių prekybos balansas su Italija buvo didžiausias.

Italijoj daugiausia kol kas nukentėjo nuo sankcijų eksportininkai ir importininkai ir tie pramonininkai, kurie didžiumą savo produktų parduodavo užsienyje. Bet Italijos sunkioji industrija ir ukinkiniai sankcijomis pasinaudojo. Industrija vos spėja patenkinti valdžios reikalavimus, o ukinkiniai, sankcijas įvedus, už savo produktus gauna daug aukštesnes kainas.

Italai keičia savo gyvenimo ir maitinimosi būdą, kad nebūtų jaučiamas sankcijų sunkumas. Bet jie nerūpi negali išlaikyti. Jeigu jie dabar ir gauna žaliavą iš kai kurių valstybių, tai tik už aukšą, kuris ilgainiui išsibaigs. Kol kas Italija turi nemažą atsargą įvairios žaliavos, bet vis tiek sankcijų spaudimas ilgainiui pakirs Italijos pramonę ir prekybą taip, kad italai galėtų laikęsi turės nusileisti.

TAUTŲ SAJUNGOS LIKIMAS

Keletą dienų Prancūzija ir Anglija, besitardama dėl taikos sąlygų pasiūlymo Italijai, užmiršo apie Tautų Sąjungą ir jos narius — kitas valstybes. Prieš tai Tautų Sąjungos prestižas buvo gana aukštai pakilęs, po to kaip Tautų Sąjungos valstybės nutarė apkaltinti Italiją Etiopijos užpuolimu, įvedė sankcijas ir tvirtai nusistatė karą sustabdyti ir neleisti Italijai įvykdyti savo gruoboniškų planų Afrikoje. Dabar Anglija ir Prancūzija pasiūlė taikos planą, kuriuo visos Tautų Sąjungos pastangos būtų paverstos niekais, o Tautų Sąjungą, atrodė, bus palikta neturinčia didelės svarbos valstybių santykius reguliuoti įstaiga.

Mažosios valstybės, Tautų Sąjungos nariai, matydamos, kad jos gali likti tik įrankiu didžiųjų valstybių rankose, pareiškė smarkų protestą prieš šį Anglijos ir Prancūzijos taikos pasiūlymą. Protestas nebuvo be naudos; Anglija ir Prancūzija, matydamos, kad jos turi su mažesnėmis valstybėmis labiau skaitytis, pranešė, kad Tautų Sąjungai bus palikta nuspręsti jų patiekto taikos plano vykdymas. Anglija pasisakė, kad šis taikos planas nėra galutinis ir ji nerems tokių taikos sąlygų, kurios nebūtų priimtinos Etiopijai. Prancūzija nors daug nesiaisiško, bet taip pat pranešė, kad ji sieks taikos tik per Tautų Sąjungą. Tokiu būdu ginčai ir sprendimų padarymas buvo atidėti.

Per šią pertrauką manoma, kad bus daroma didelė

MANO ŽIURONAS
Vytautas D. Sirvydas

Pirma radio programa, kurią Kaunas per Amerikos WABC ir kitas Columbia Broadcasting sistemos radio stotis Amerikai davė, galima skaityti visais atžvilgiais pavykusia. Gaila, mūsų spaudai apie ją išanksto nebuvo pranešta. Todėl gal nemaža Amerikos lietuvių dalis, kuri amerikiečių laikraščius ne per atdžiai seka, programą prasmadė. Tačiau tie, kurie gruodžio 8 d., 12:45 v. po piet, buvo atsukę Columbia sistemos stotis, nevienu džiaugsmo asara savai akys pasirodė, pirmąsį pasaulio istorijoj išgirdus mūsų užjūrio brolių oro bangomis programą, kurią iš laikinosios sostinės Kauno jie mums atsuntė, mūsų kompozitorių ir mūsų mylimų liaudies dainų žiupsnį, Lietuvos himnų apvainikuotą. Oras programai buvo labai prielankus ir ji buvo gerai girdima. Visi nustebome puikiu prof. Tonkuno anglų kalbos žodžių tarimu ir darniu kalbos turiniu. Dainos solistei Jonuškaitė-Zaunienėi ir Valstybės operos chorui, kurį p. Starkus vedė, buvo parinktos įdomios ir melodingos. Prof. Tonkuną perstatė Amerikos diplomatinis atstovas Kaune. Jei mes norime daugiau tokių programų, tai turime tukstantais nusistie laišku Columbia Broadcasting kompanijai, dėkojant ir prašant daugiau. Kaunas, tikimės, niekad lėšų ir laiko nepagalės, jei tik programoms kas technišką galimybę duotų. Kai kurios Columbia sistemos stotys turi ir trumpų bangų perdavėjus, todėl programa galėjo būti girdima ir kituose pasaulio kraštuose. Jei taip, tai be abejojimo ji sujudino viso pasaulio lietuvius, kaip sujudino Amerikos.

Klaipėdos rinkimai rado atgarsio ne vien dienei pasaulio spaudoje, bet rečiau išeinančiuose rinkuose žurnaluose. Anglijos žurnaluose teko pastebėti šie straipsniai. The Contemporary Review spalį nr. įdėta straipsnis "Berlin, Kovno, and Memel," o lapkričio nr. Elzbieta Wissemann straipsnis "The Conflict in Memel," kuriame ji tvirtina, Klaipėdiškiai ne už Vokietiją balsavę, bet už savo autonomiją. Tačiau, to nežiurint, Vokietija pasirodusi kištis į Klaipėdos reikalus ir sukurti kurti. Spalį nr. The Nineteenth Century and After įdėta straipsnis "The Memel Problem," kurį lietuviams nevisai prielankus Sir Alexander Lawrence parašė. Lapkričio nr. "The National Review" žurnale įdėta R. R. straipsnis "Lithuania's struggle for life." Paveiksluotame "Blue Peter" žurnale lapkričio nr. įdėta L. Goldingo straipsnis apie Klaipėdą, daugiausia aprašomo turinio. Ties aukščiau įvardintų straipsnių turiniu ir išvadamis teks susitoti vėliau.

Futbolo sezonas Amerikoje pasibaigė ir vėl dar nėra paspaudimo mažosioms valstybėms ir Etiopijai, kad jie bent kiek pakeistų savo nusistatymą ir sutiktų taikos planą priimti. Bet Tautų Sąjungos valstybėms supratęs pavojaus didumą, jos šiam planui pasipriešins ir bandys palaikyti pasaulio pasitikėjimą Tautų Sąjunga. Bet ar tas joms pasiseks, vėl kitas klausimas.

Vyt. Sirvydas.

ČEKOSLOVAKIJA IR LIETUVA

Tuodu kraštu sieja gili istorinė praeitis, kurioje gludintukstanciai bendrų pergyvenimų, vargų ir džiaugsmų. Abidvi tautos kadaise gyveno savo gražiausius ir garbingiausius laikus: čekoslovakai — husitizmo, lietuviai — Vytauto Didžiojo. Vytauto D. laikais daugelis lietuvių lankė Prahos universitetą ir kitas mokyklas. Meno ir mokslo įstaigos palaikė tarpusavy glaudžius ryšius. Vytautas D. vienu metu buvo net kviestas užimti čekų sostą, bet atsiskakė, pavesdamas jį savo broliui.

Vėliau abidvi tautos prarado laisvę, nešė svetimųjų priešpaudą ir vėliau gyveno atgimimo laikus. Čekuose atgimimas prasidėjo anksčiau, negu Lietuvoje. Dr. Basanavičius, gyvendamas Prahajoje, užsikrėtė verdančių tenai tautinių judėjimų, todėl ir pats to darbo aktingiau stvėrėsi. Vėl susiduriame su čekoslovakais: 1883 metais Prahajoje spausdinama "Aušra."

Po pasaulinio karo vienis ir tais pačiais 1918 metais čekoslovakai ir lietuviai atgavo nepriklausomybę. Vis žingsnis žingsni vieni su kitais.

Bet visio to negana. Išgyvenome vieni ir kiti po septynioliką nepriklausomo gyvenimo metų. Per tą laiką abidvi valstybės nudirbo daug kurybiškų darbų. Nežiurint to, kad gyvename ne kaimynystėje ir kad vieni ir kiti turime savas skirtingas bėdas, vienas ryškus abiejų tautų gyvenimo brožas vėl mus suveda: čekoslovakai ir lietuviai per visus 17 metų vieningai ir labai nuosirdžiai dirbo, ieškodami kelių Europos taikai gilinti ir stiprinti. Nei vieno nukrypimo, nei vieno svyravimo, nei vieno abejojimo! Čekoslovakai yra centru Mažosios Santarvės, į kurią įeina Rumunija ir Jugoslavija. Lietuva tokiais pačiais tikslais yra suėjusi į Baltijos Sąjungą su Latvija ir Estija.

Mūsų ir čekoslovakų kaimynas yra vokiečiai ir lenkai. Ir vieni, ir kiti turime su šiais dviem kaimynais sąskaitų.

Lietuviškas Klaipėdos kraštas, išbuvęs per 600 metų vokiečių vergovėje, vargu bau per kelis metus nusikratys tos įtakos, kurią yra jame palikusi Vokietija. Čekai tikrai mažiau pusės tiek, laiko išbuve

mus žmogaus, kuris aprašytų mūsų jaunuolių veikimą jame. Jau, regis, trečias, ar ketvirtas tai sezonas kaip mūsų čia aukštesnis jaunimas pradėjo ryškiau šio sporto šakoj reikštis. Šiemet, regis, nei vieno lietuvių ir taip vadinama "All-American Team" nepa puolė, kaip kada Krause-Kriaučiūnas buvo parinktas. Tačiau Amerikos aukštesnių mokslo įstaigų futbolo komandose dalyvavo nemažas lietuvių skaičius. Iš čia augusio jaunimo jau turime nemažą žurnalystų: Stelmokas, Baltramaitis, Skukas, V. Bukšnaitis, J. Balanda ir kiti. Kuris šiuo klausimu užsiims? Lietuvoje visos sporto šakos klesti ir mūsų jauniems broliams tenai būtų įdomu patirti, kas Amerikos lietuvių jaunimo veikiam.

Vyt. Sirvydas.

po vokiečių jungu irgi turėtuos pačius nemalonumus, kurių mes turime Klaipėdoje. Dalis gyventojų nutautėjo, kita tiek kolonizavo iš Vokietijos ir, štai, šiandieną čekoslovakijoje, Vokietijos pasieny priskaitoma virš trijų milijonų vokiečių tautybės žmonių. Vokiečių spauda, kartkartėmis aplenkdamą Klaipėdos kraštą, tučiuojau stveriasi čekoslovakijos, kur, anot jos, "kruvinus vergijos pančius velka penki milijonai vokiečių." Visa laimė, kad čekoslovakija, budama žymiai už mus pajėgesnė, nepaiso hackenkrezlerišku grasinimų ir nekrepia į juos dėmesio. 1933 metais, ėmus vokiečiams labiau bruzdėti, uždarė vokiečių organizacijas, ištrėmė, arba teismo organams atidavė ramybės ardytojus, ir šventa. Ir, svarbiausia, visieji!

Mūsų pietų kaimynas Lenkija savo klatinga politika nukriaudė Lietuvą. Visas pasaulis tą skriaudą matė, bet pasaulis nenorėjo iškėti, kad Lenkijos politika — sukėiavimo politika. Šiandieną tuo nei kiek nedvejoja ir čekoslovakai. Jeigu lenkai begėdiškiausiai skriaudžia okupuoto Vilniaus krašto lietuvius, jei smurtu valdo 10 milijonų ukrainiečių — viskas turi būti gerai. Bet užsieniuose gyvenantiems lenkams reikalauja laisvės net priešvalstybiniam darbe! Dieve gink, neužgaulenka Lietuvą, nes tučiuojau persekiojimų banga nusias per visą Vilniją! Ir, Dieve gink, neužkabink lenko, gyvenančio čekoslovakijoje, ar kur kitur, jei jis savo "pretenzijas" reiskia!

Ekonominis, kultūrinis ir politinis lietuvių-čekoslovakų bendradarbiavimas kasdieną tampreja ir stiprėja. Su džiugesiu konstatuodami šį faktą, mes iš visos širdies linkime, kad lietuvių čekoslovakų draugiškumas ir toliau tarpų bei gilėtų abiejų valstybių ir visos Europos gerovėi.

Pr. Ramutis.

KODĖL BAGOČIUS NEVAŽIAVO Į LIETUVĄ?

Naujių straipsnio autorius klausia, ką partvyiško "pažangieji" padarė, ir patytoj atsako: "Vienintelis partvyiškas dalykas, tai kad Bagočius buvo iškintas delegatu į pasaulinį kongresą, bet pasi-traukė, kad galėtų tautininkams Vitaitis važiuoti." (Mat, kai Bagočius davė Vitaičiui ultimatumą pasitraukti iš Sangaros, tai turbūt manė, kad Vitaitis priims socialistų krikštą. Bet kai Vitaitis neapsiplovė jų Jordon raudonu vandeniui, tai jis dabar vadinamas tautininku!)

Bagočiaus atsakymo važiuoti į pasaulinį kongresą priežastys buvo dvi: a) Pild. Taryba, nors ir budama diuomoje Bagočiaus bloko, prisibižo SLA narių protesto ir nesutiko mokėti kelionės tiek pinigų, kiek Bagočius reikalavo; b) Kai kurie Pild. Tarybos nariai jau turėjo parengtą planą įstatyti redaktorium draugą Dargį į Vitaičio vietą, dėl to ir patarė, kad važiuotų Lietuva Vitaitis, o ne Bagočius. Tik tas sąmokslas nepasisekė dėl Bagočiaus apsiriki-mo: jis davė Vitaičiui raštus užtikrinimą, kad redaktorius vieta bus jam palaikyta iki sugrįžimo iš Lietuvos. Tik toki užtikrinimą gavęs Vitaitis važiavo į Lietuvą.

KIEK ITALAMS KASTUOJA KARAS

Vien tik per rugsėjo mėn. Italija pasirengimams kariuoti Rytų Afrikoje išleido 633 mil. lirų, o per tris pirmuosius italų fiskalinių metų (jie prasideda liepos 1 d.) mėnesius — 1,345 mil. lirų. Tos išlaidos yra Italijos nepaprastoji biudžeto dalis ir paprastosi pajamos jų nepadengia.

Italijos paprastasis šių metų biudžetas suvedamas su 424 mil. lirų deficitu. Praėjusiais metais jis buvo suvestas su 633 mil. lirų deficitu. Paprastasis išlaidas italai labai sumažino, skirdami kiek galima daugiau pinigų karui Etiopijoje.

Šių metų rugsėjo 30 d. italų vidaus paskola siekė 107, 780 mil. lirų. Spalių 10 d. Italijos banko aukso rezervai siekė jau tik 4,025 mil. lirų, o rugsėjo 30 d. — dar 4,271 mil. lirų. Banknotų apyvartoje buvo 15,245 mil. lirų. Banknotų padengimas aukso ir užsienių valiuta sudarė tik 27%.

EVERESTAS UŽKOPTI PALIEKAMAS ANGLAMS

Prancūzai ruošia ekspediciją Himalajams tirti. Ekspedicija nemėgins kopti į Everest viršūnę. Toji garbė priklauso anglams, kuriems tas dar neįvykdytas žygis daug gyvybių ir pinigų kaštavo. Tarptautinio mandagumo dėsniai neleidžia prancūzams iškelti savo vėliavą Everesto viršūnėje anksčiau už anglus.

Prancūzai pasiryžę ištirti vieną iš aukščiausių Tibeto viršūnių ir visą Karakorumo masyvą. Karakorumas turi keturias viršūnes, aukštesnes kaip 8,000 metrų. Iš jų į dviejų kopti negalima. Į kitas dviejų kopti iki šiol nemėginta. Prancūzų ekspedicija nuvykusi į vietą nuspręs, kurią iš tų viršūnių kopti.

Kandidatai į ekspediciją gydytojų tiriami. Į ją įeis geriausi prancūzų alpinistai. Ekspediciją lydės gamtos-istorijos muziejaus atstovai ir kino operatoriai.

LITUANICOS ŽUVIMO VIETA BUS ATŽYMĖTA 10,000 KILOGRAMŲ GRANITO KRYŽIUMI

Lietuvos aero klubas, ruošdamasis sutvarkyti Dariaus ir Girėno žuvimo vietą, buvusią Vokietijon savo atstovus, kurie Soldino miške išnuomavo 99 metų tą tragedijos vietą. Be to, su firma Risch und Ko. susitarta pageminti reikiamą skaičių taštų akmenų ir kitos medžiagos, reikalingos minėtai vietai sutvarkyti. Dabar ta vokiečių firma pranešė aero klubui, kad paruošiamieji darbai jau baigti, tik reikia iš vietos vyriausybės gauti leidimas numatytiems darbams atlikti. Gavęs tokį raštą aero klubas kreipėsi į Lietuvos pasiuntinygesiu Berlyne, kad ji padarytų žygių leidimą gauti. Leidimą gavus, tuojau firma Risch und Ko. pradės darbus. Pagal architektoriaus Vyt. Landsbergio projektą transatlantinių lakunų Dariaus ir Girėno žu-

vimo vieta bus sutvarkyta šitaip. Apskritimas 20 metrų skersmens bus apsodintas erškėčių gyvatvorėmis ir erškėčių stulpais, o jų tarpuose bus padėti granitiniai suoleliai. Įėjimas į šią vietą bus padarytas Lituanicos kritimo kryptimi, o vartai padaryti iš kaustytos geležies bus atviri atsilankiusiems turistams.

Centre, kur rastas sudužęs lėktuvas, ant mozaikiškos papėdės bus padėti du gulsti masyviniai granito kryžiai, kurie svėrs apie 10,000 kilogramų. Firmsi, aero klubas už tai užmokės apie 5,000 markių (12,000 litų). Tačiau tai nebus dar galutinis vietos sutvarkymas. Toje vietoje, kur rastas a. a. Dariaus kūnas, iš Lietuvos bus atvežtas ir pastatys medis križius, ar koplytėlę. Tuo tarpu dar nežinia, kada įvyks Lituanicos žuvimo vietos pašventinimas. Anksčiau buvo projektuota į atidarymo iškilmes suruoti didelę iš Lietuvos ekskursiją, tačiau nuo to projekto kol kas teks atsisakyti. Atidarymo ir pašventinimo iškilmėse greičiausia dalyvaus aero klubo atstovai ir kvietiniai svečiai. Tas ceremonijas norima nufilmuoti.

Numatyti darbai Soldine galės būti pabaigti dar šiais metais, nes firma Risch und Ko. pranešė, kad per 8 dienas sutartą darbą ji atliksianti.

KĄ KITI RAŠO

Turbat lietuviai "neuzfudijo"
Draugas rašo: "Donald Day praneša, kad Lenkijos spauda bjauriai plušta Lietuvą, kuri, anot jos, finansuojanti ukrainiečių teroristus, veikiančius prieš Lenkiją."

Tokiu pat tonu rašo ir Amerikos lenkų laikraščiai ir, žinoma, pats p. Day anglų laikraščiuose tą bjaurią pasaką skleidžia. Kaip jau esame rašę, Lietuva su jokiais teroristų organizacijomis ryšį neturėjo ir neturės. Tai yra gryniausias melas.

Lietuvos vyriausybė per savo spaudos agentūrą Eltą turėtų atremti lenkų ir jų agentų skleidžiamus melus."

60 TUKSTANČIŲ STERILIZUOTŲ

Vokietijos sanitarinės komisijos pirmininko pranešimu, nuo to laiko, kai buvo išleistas sterilizacijos įstatymas, t. y. nuo 1934 m. sausio 1 d. iki šiam laikui sterilizuota 60 tukstančių žmonių. Vienam Berlyne jau sterilizuota 4500 žmonių. Visoj Vokietijoj įsteigta 700 punktų, kuriose kandidatus sterilizuoti tiria du gydytojai ir teisėjas. Dėl komisijos sprendimo galima sukstis sanitariniam tribunolui. Tas tribunolas ligi šiol jau atmetė 2500 skundų.

KIEK KAŠTUOJA SUSIVIENIJIMUI DABARTINĖ PILDOMOJI TARYBA?

Kai socialistai su savo sėbrais komunistais giriasi esą SLA gelbėtojai ir geradėjai, tai pažūrėkime kiek Susivienijimui kaštuoja užlaikyti dabartinę Pildomąją Tarybą, į kurią jau susispietė daugumoje tie "pažangieji" geradėjai.

Cia imame tik paskutinių trijų bertainių atskaitas, butent: 1934 metų spalį, lapkr. ir gruodžio mėnesius ir 1935 m. sausį, vasarį, kovą, balandį, gegužį ir birželį, kaip paskelbta Tėvynėje. Paskutinio bertainio dar neturime.

Štai kiek ir kam per tu devynių mėnesių laiką išmokėta:

Prezidentui BAGOCIUI, Boston.	
1934 m. spalio mėn. kelionė ir sugaištis	\$108.00
Lapkr. Prezidento raštinės reikalams	33.73
" Prezidento alga	83.33
" Jo pagelbininko alga.	80.00
1935 m. Sausis: Prezidento alga	83.33
Pagelbininko alga	90.00
Kelionė ir sugaištis	152.50
Kovas: Alga,	83.33
Pagelbininko alga	90.00
Kelionė ir sugaištis	58.00
Baland. Alga	41.66
Pagelbininko alga	40.00
Kelionė ir sugaištis	112.00
Geguž. Alga	41.66
Pagelbininko alga	36.00
Kelionė ir sugaištis	23.50
Biržel. Alga	41.66
Pagelbininko alga	36.00
UZ LEGALŲ PATARIMŲ	75.00
Iš viso	\$1,309.70

Sios skaitlinės parodo, kad per 9 mėnesius prezidentui Bagociui išmokėta algoms \$746.97, o kelionėms, už sugaištis, raštinę ir kt. \$562.73. Viso \$1,309.70.

Išdinkinui GUGIUI, Cricago.	
1934 m. spalio mėn. Alga	\$ 72.25
Pagelbininko alga	60.00
Kelionė ir sugaištis	172.65
Lapkr. Alga	72.25
Pagelbininko alga	75.00
Gruod. Alga	72.25
Pagelbininko alga	75.00
Kelionė ir sugaištis	143.10
1935 m. sausio mėn. Alga	72.25
Pagelbininko alga	60.00
Vasario. Alga	72.25
Pagelbininko alga	60.00
Kovo m. Alga,	72.25
Pagelbininko alga	60.00
Kelionė ir sugaištis	153.70
Baland. Alga	72.25
Pagelbininko alga	54.00
Geguž. Alga	72.25
Pagelbininko alga	67.00
Birželio Alga	72.25
Pagelbininko alga	54.00
Iš viso	\$1,684.70

Per 9 mėnesius Gugiui išmokėta: algoms \$1,215.25. Kelionėms ir kt. 469.45. Viso \$1,684.70.

Iždo Globėjai MIKUZIUTEI, Chicago.	
1934 m. spalio mėn. kelionė ir sugaištis	\$174.60
1935 m. sausio mėn. kelionė ir sugaištis	143.60
1935 m. balandžio mėn. kelionė ir sugaištis	303.30
Iš viso	\$621.50

Iždo Globėjai MOCKUI, Boston	
1934 m. spalio mėn. kelionė ir sugaištis	\$90.00
1935 m. sausio mėn. kelionė ir sugaištis	71.00
1935 m. balandžio mėn. kelionė ir sugaištis	125.00
Iš viso	\$286.00

Daktarui Kvotėjui STANESLOW	
1934 m. spalio mėn. kelionė ir sugaištis	\$ 47.64
Lėšos	151.20
1935 m. sausio mėn. Lėšos	143.45
Kelionė ir sugaištis	33.32
1935 m. kovo mėn. kelionė ir sugaištis	28.64
Lėšos	64.20
Iš viso	\$468.45

Visos tos skaitlinės sątraukoje parodo štai ką: Viršinių kelionėms, sugaištims ir kitiems reikalams išmokėta per devynis mėnesius	
Algomis ir daktaro lėšoms	\$2,049.28.
	2,821.07.
VISO	\$4,370.35.

Giliau pažūrėję į tas sąskaitas, randame, kad nors ir Bagočius ir Mockus gyvena tame pačiame Bostone, bet Bagočius sugaišti ir atvažiuoti į New Yorką kaštuoja dvigubai tiek, kiek Mockui!

Arba vėl: Ir Gugis ir Mikužiutė gyvena toje pačioje Chicagoje. Tik Gugis gavo iš SLA iždo už savo keliones į New Yorką ir sugaištis \$469.45, o Mikužiutė už tą patį patarnavimą paėmė \$621.50! Neįnagi garsaus advokato laikas ir kelionė daug pigesni už proletariškos merginos sugaištį ir geležinkelio bilietą tarp Cricago ir New Yorko?

Dar vienas dalykas. Per daugelį metų Susivienijimui tarnauja legaliu patarėju advokatas Jonas LOPATO iš Wilkes

Barre. Jam mokama metinės algos \$300.00. Dabar Bagočius rado, kad adv. Lopatto nekompetentiškas duoti patarimus Susivienijimo reikalais ir pats ima pinigų iš iždo už savo patarimus?

Ziūrėkite, SLA nariai, kaip gražiai ignoruojami senieji organizacijos auklėtojai ir veikėjai! O tą daro kaip tik tie, kurie giriasi savo tolerantiškumu ir pažanga!

Iždo globėjų raportas už 1934 m. parodo, kad iš LESŲ fondo išmokėta \$8,594.25 daugiau, negu į tą Fondą gauta. Nedyvai. Aukščiau paduotos sąskaitos parodo, kaip dabartinės Pildomosios Tarybos nariai tuo Fondu naudojasi. Be to, nereikia užmiršti, kad kiekvienas SLA konstitucijos mainymas kaštuoja šimtus dolerių, kuriuos imama vis iš to fondo. Tik pernai Ištatų Komisijai už patarnavimą "konstitucijos patarime" išmokėta \$758.53. O juk čia neįskaityti konstitucijos spausdinimo, popierio ir siuntinėjimo kaštai. Aišku, kad tas nuolatinis konstitucijos keitimas Susivienijimui kaštuoja tūkstančius dolerių.

Centro atskaitose ir Pildomosios Tarybos narių raportuose nuolat galim rasti įdomių dalykų, jei tik atydziai pažūrėsim. Pav. imkime kad ir bertaininę centro atskaitą, skyrus "SLA Abelnas Turtas". Ten parodyta, kad taupomose sąskaitose yra \$31,986.20, o einamose sąskaitose net \$106,702.24. Tas reiškia, kad einamiems reikalams išdėtinamas laiko \$106,702.20, arba daugiau negu trisys tiek, kiek taupomose sąskaitose, iš kurių galima gauti didesnius nuosimčius.

Nedyvai, kad prie tokio šeimynininkavimo SLA nariams nuolat keliamos mokesčiai, ypač lėšų reikalams!

Prie gero tvarkymosi, narių sumokėtais pinigais turėtų apsimokėti visos SLA išlaidos, be jokių didinimų mokesčių. O jei dabar darosi kitaip, tai kalti čia tie mūsų viršininkai, kuriuos reikia kuogreičiausiai pašalinti, išsirenkant naujus, teisingus ir mokančius taupyti ir ugdyti mūsų organizacijos turta. Štai jie:

- RASTENIS, Prezidentu,
- SALNA, Viceprezidentu,
- VINIKAS, Sekretorium,
- LOPATTO, Išdėtininkas,
- MOCKUS ir ZALATORIUS, Iždo glob.
- NAIKELIS, Daktaras Kvotėjas.

A. Alekna.

Kas VEIKIAMA

Istorinis veikalas

Vienybės 50 metų aukštinė jubiliejaus iškilmėse — vasario 9 d., 1936 m., bus perstatytas istorinis veikalas. Dėlto, kad dar nė vieno tokio veikalas Amerikos lietuviai nėra turėję. Veikalas, kuris vaizduoja penkis dešimtis metų kelionę: kaip lietuviai bėgo iš savo krašto į svetimą kraštą, laimės šalį — Ameriką. Veikalas vaizduoja sunkų lietuvių gyvenimą Amerikoje, jų pirmąsias dienas. Vėliau iškelia jų laimėjimus ir nuveiktus darbus. Veikalas susideda iš dainų, vaidinimo, kalbų, muzikos. Veikalą išpildys geriausias meno jėgos, vietinės ir iš tolimųjų kolonijų. Turint galvoj, kad šį veikalą neabejojamai pamėgs visuomenė, kuri kartu verks ir juoksis iš savo nueito kelio ir uždegs savo širdyse tikrą lietuvių vienybės ugnį, dėl naujų laimėjimų mūsų kultūros kovoj.

Jau sveiksta

Darbšti Lietuvių Meno Teatro kasininkė S. Jurevičiūtė, kuri turėjo akyje operaciją, dabar jau sveiksta. S. Jurevičiūtė yra viena iš pirmųjų narių L. Meno Teatro. Jos pasirodymai scenoje visuomet turėdavo gražų atbalsį publikoje. Linkime S. Jurevičiūtei greitai pagyti ir vėl darbuotis kartu lietuvių meno srityje.

Dar viena pamoka

Ne kartą esu girdėjęs: "Tik pirk ką nors pas lietuvius, tai pamatysi kaip tave apsuks, arba kelias dolerius brangiau užmokėsi. Geriau pas žydą."

Vienas Maspetho lietuvis G. M. nusipirko fornišų pas

svetimitautį — žydą. Ir viskas. Laukia, kada atveš. Ir štai tas žydas atveža jam fornišų, bet ne tą, kurį pirkė, tik tos pačios spalvos — seną. Sunesė viską į namą ir daryk ką nori. Lietuvis G. M. padavė tą žydą į teismą, reikalaujamas naujo fornišiaus. Teismas jau du kartu buvo, bet rasdamas kokią nors kliūtį vis lieka atidėtas. Ir maža maža reiks dar pasibaladoti ir kelis dolerius praleisti veltui. Tai matot ką reikia pirkti ne pas savą.

Naujoj vietoj

P. A. Kasmocius baigęs "karą" su valdžia, pasiėmė savo leidimą alui, degtinei ir vynui pardavinėti ir pasikabino ant 49 Ten Eyck St. — partnerystėje su A. Tuba.

Dabar p. A. Kasmocius naujoje vietoje jaučiasi dar linksmiau, nes kiekvieną gerai ir maloniai pavaišina. P. Kasmocius geras lietuvis. Jis niekuomet nepamiršta parenti lietuvių organizacijų, bei kultūrinį įstaigų. Tad mes turime atminti ir p. A. Kasmocių.

Bazare!

Vienybės bazaras eina lyg tas laikrodinis išmušdamas naują valandą, naujus bazarą įspudžius.

Ketvirtadienis, tai buvo jaunimo diena. D. G. Lituonikos klubo diena. Šio klubo jaunimas dalyvavo organizuotai bazare. Gaila, kad man neteko tą dieną dalyvauti. Tai buvo viena iš smagiausių bazarė dienų.

Penktadienis čia jau ne juokai. Piliečių klubo menadž. Masiulis bandė bazarą subankrutyti. Tik visa laimė, kad Masiulis ne ten atsistojo, visai iš kitos pusės, o laimė mat kitu keliu nužygiavo. Ar ne? Ignas Pečinskas, panelės ir ponitės saldainiais mlyėjo, o vyrus alučiu. Draugelis visą iaišką žiūrėjo, kuris bus laimingesnis: ar Masiulis, ar Pečinskas. J. Krasnickas buvo užimtas su panelėmis. Saugokis, kad nesuvelyti. Tai čia išvardinau piliečius! P. Vitkus, senas Vienybės skaitytojas ir buvęs šerinkas, tykia savo

laimę bandė. A. Gimbutis laimėjo, bet doleris slidus, sako išslydo. Buvo daug ir kitų, bet atleiskit, negaliu suminėti.

Anglai nori Lietuvai parduoti keleivinį lėktuvą

KAUNAS. — Lietuvos pašto valdyba labai susirūpinusi įvesti pašto išvežiojimą po Lietuvą lėktuvais, taip pat nuo pavasario įvesti visam sezonui reguliarišką oro susisiekimą Kaunas — Klaipėda — Palanga.

Tatai patyrusios žymiausios užsieninės lėktuvų gaminių bendrovės pradėjo siūlyti parduoti susisiekimo ministerijai savo gamybos lėktuvus. Jau seniau buvo atskridęs vienas lėktuvus pademonstruoti savo tinkamumą paminėtiems reikalams. Tuo pačiu tikslu buvo atskridęs ir anglų keleivinis lėktuvus Dragon-Rapid. Tai vienas iš moderniausių lėktuvų, dviem motorais, skrendantis 270 klm. per valandą, taikomas viduriniam susisiekimui, su visais moderniais susisiekimo prietaisais.

Latviai spausdins pinigus pas save

RYGA (Elta). — Latvių vyriausybė nutarė įgalinti valstybinę spaustuve išgilti užsieniuose pinigams spausdinti mašinas. Spaustuveje bus spausdinami smulkesni latvių pinigai.

SUIMTA VOKIETIJOS PLĖŠIKŲ GAUJA

KLAIPĖDA. — Šiomis dienomis Klaipėdos krašte kriminalinė policija suėmė tris iš Vokietijos atvykusius plėšikus. Visi jie yra visiškai jauni, 17 metų vyrukai. Pasuimtuosius rasta ginklų ir šovinių. Didesnių nusikaltimų jie dar nebuvo suskubę padaryti. Plėšikai pasakoja, kad jie pradėjo plėšikauti ir iš Vokietijos pabėgo tik bado verčiami.

Beer, Wine and Liquor License Notices

NOTICE is hereby given that License No. RL 6345 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 291 Wythe Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ANTHONY PAVILANSKY
291 Wythe Ave.,
Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 6290 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 225 Franklin St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

FRANK KOSTRZESKI
225 Franklin St.,
Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 6390 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 2412 Pitkin Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

VITO DI NAPOLI & CARMINE TELESE
(COZY BAR and GRILL)
2412 Pitkin Ave.,
Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A 10297 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 14 Bedford Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

METRO KORALKO
14 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y.

A. RADZEVIČIUS GRABORIUS (Undertaker)
Tel.: Stagg 2-4409
402 Metropolitan Avenue
netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.
Parsamdo Dailius Automobilius Veturams, Kriktynomis ir Visokiems Pokyčiams

Tik geri gėrimai tinka Kalėdoms

Jums nėra reikalo daug pinigų išleisti geriems gėrimams, jeigu pirksite degtinę ir vyną

MANHATTAN LIQUOR STORE

264 Grand St., kamp. Roebing St Brooklyn, N. Y.

Didžiausia pigiausiomis kainomis degtinės krautuė Brooklynne
Štai kai kurios degtinės pigiomis kainomis:

- Old Manhattan Straight Whisky 59c. pt., \$1.15 kvorta
- Penna Straight Rye Whisky Sugar Creek 69c. pt. \$1.29 kv
- Silver Stallion 79c. \$1.49 kv.
- OLD AMERICAN BRAND Straight Rye Whisky 98c. pt., \$1.89 kv.
- Hunter Baltimore Rye \$1.47 pt.

- Wilkens Family 98c. pt. \$1.73 kv
- Old Quaker \$1.09 pt. \$2.09 kv
- Mayflower \$1.19 pt. \$2.34 kv
- Green River \$1.23 pt. \$2.39 kv
- Three Feathers Blue label \$1.39 pt., \$2.68 kv.
- Seagram 5 cr. \$1.42pt \$2.76kv
- Colvert Special \$1.34pt \$2.59kv

TIKRAS KALIFORNIJOS VYNAS:

Port, Sherry, Muscatell 39c. bonka (5th) 3 bon. už \$1.00 pusė gal. 79c. Gal. \$1.49

IMPORTUOTA LIETUVIŠKA DEGTINĖ NEPA-PRASTAI ŽEMOMIS KAINOMIS

Dovanokite savo draugui geros degtinės bonką Kalėdoms. Jeigu pirksite Manhattan Liquor Store tikrai žinosite, kad gera

SAUGOKITĖ PADIRBIMŲ MES ESAME LEGALIŠKA ĮSTAIGA

"GARSAS" BAKERY

A. Šrupskis, savininkas Tel. Evergreen 8-7027

PIRMOS RUSIŠ LIETUVIŠKA DUONA 64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.

Kepa visokias Duonas ir Pyragučius VEŽA KRAUTUVEMS. SIUNČIA PASTŲ IR EKSPRESU

NOTARY PUBLIC
Tel.: Newtown 9-4464

A. VALANTIEJUS
GRABORIUS, BALSAMUOTAS IR ABELNA APDRAUDA
54-41—72nd STREET, Maspeth, N. Y.

NOTARY PUBLIC Telefonas: STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
660 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

BARRY P. SHALINS (ŠALINSKAS)
Lietuvis Graborius
84-02 Jamaica Ave. Priet Forest Parkway WOODHAVEN, L. I. N. Y.
Pušni koplyčia ir salė dėl potėmeninių pietų teikama nemokamai Automobiliu visokiems reikalams Tel.: Virginia 7-4499

JUNIPER 5-0259
RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

SERGANTIEJI VYRAI IR MOTERYS

Serganti kraujo, odos, nervų ligomis, kataru, bendru kūno nusilpimu nerų suirimu, vidurių ir pilvo ligomis, išematosios žarnos skauduliais, neuralgija, chronišku reumatizmu, vyrų ir moterų ligos ir turintieji kokius nors kitus organų sugedimus, kurių jus nesuprantate, kreipkitės į Dr. Zins, kuris jums maloniai patarnaus ir viską paaiškins.

Salygos visiems prieinamos
Egaminuojamas kraujas, laboratorijos tyrinėjimai ir Rentgeno spinduliai, šiepėjama nuo įvairių ligų.
(PASITARIMAI DUODAMI NEMOKAMAI)
DR. L. ZINS turi 25 metų praktiką
110 EAST 16 STREET, N. Y. Tarp 4-th Ave ir Irving Place.
Valandos nuo 10 val. ryto iki 8 v. vak. Sekmadienis nuo 10 v. ryto iki 3 p.p.

